

Transport- og kommunikasjonskomiteen Helse- og omsorgskomiteen

4.6.2021

Felles uttalelse til vedtak om opphevelse av krav til helseattest for eldre bilførere med virkning fra 1.8.2021

Tidligere i år vedtok et flertall på Stortinget å avvikle ordningen med krav om helseattest for bilførere etter fylte 80 år. Trygg Trafikk, Nasjonalforeningen for folkehelsen, Legeforeningen, Optikerforbundet, Personskadeforbundet og MA - Rusfri Trafikk var uenig i beslutningen, men la til grunn at vedtaket ville bli fulgt opp på en ansvarlig måte, med utredning av konsekvenser og en alternativ ordning for å ivareta trafikksikkerheten.

Våre organisasjoner representerer nullvisjonsarbeidet, pasienter etter trafikkulykker, leger, optikere, personer med kognitiv svikt og pårørende. Vi reagerer sterkt på at Stortinget nå har vedtatt å gjennomføre vedtaket med virkning fra senest 1. august 2021, jf. Innst. 447 S (2020–2021).

En slik prosess er ikke i tråd med utredningsinstruksen, som har som formål å legge et godt beslutningsgrunnlag for statlige tiltak og regelendringer og unngå uønskede virkninger. Konsekvensen av et forhastet vedtak vil mest sannsynlig bli flere trafikkulykker og tap av liv og helse.

Våre organisasjoner er helt samstemte om at resterende ordninger med generelle helsekrav, meldeplikt og øvrige reaksjoner ikke er tilstrekkelig for å fange opp bilførere som av helsemessige årsaker ikke bør ha førerrett. I praksis vil samfunnet miste et viktig sikkerhetsnett, og pårørende vil bli sittende igjen med et krevende ansvar.

Vi er også bekymret for at en del eldre vil unnlate å oppsøke helsetjenesten av frykt for å miste førerkortet, selv om de har symptomer som bør undersøkes. Som konsekvens kan alvorlig sykdom bli uoppdaget og vi risikerer at eldre ikke vil få god helsehjelp når de har behov for det.

Den norske befolkningen blir stadig eldre, og selv om vi blir friskere, så er det et faktum at forekomsten av helseplager, sykdom og legemiddelbruk øker med alderen. Mer enn 100 000 personer i Norge har demens, og framskrivninger viser at antallet vil mer enn dobles de neste tretti årene. Eldre har også økt risiko for øyesykdommer og svekket syn. Alle disse faktorene har en negativ effekt på kjøreevnen og fører til en betydelig økt ulykkesrisiko.

Det er derfor både uansvarlig og uforsvarlig å oppheve kravet om helseattest for eldre bilførere før konsekvensene av vedtaket er tilstrekkelig utredet og en alternativ ordning, som fanger opp både eldre og yngre trafikksfarlige bilførere, er på plass.

**DEN NORSKE
LEGEFORENING**

**NORGES
OPTIKER
FORBUND**

**Nasjonalforeningen
for folkehelsen**

PERSONSKADEFORBUNDET LTN

TRYGG TRAFIKK

RUSFRI TRAFIKK